

rechtelijk beslag niet gelijk gesteld kunnen worden, en een strafrechtelijk beslag geen ruimte laat voor een bewarend dan wel uitvoerend civielrechtelijk beslag. In geval van verbeurdverklaring zou de houder van een zakelijk zekerheidsrecht volgens Desmet enkel – na afloop van de strafprocedure – heil kunnen verwachten van de rechtsbescherming voorzien in artikel 43bis, vierde lid Sw. en het KB van 9 augustus 1991 tot vaststelling van de termijn waarbinnen en de wijze waarop een rechtsmiddel kan worden aangewend door derden die beweren recht te hebben op een verbeurdverklarde zaak. Over dit onderwerp bestond geen recente cassatie-rechtspraak.

Met deze uitspraak beslecht het Hof van Cassatie één van de vele discussiepunten. Op basis van dit arrest is immers duidelijk dat alvast de hypothecaire schuldeiser niets te vrezen heeft wanneer het met hypotheek bezwaarde goed wordt in beslag genomen of wordt verbeurd verklaard: zijn zakelijk zekerheidsrecht blijft in beginsel bestaan. Het Hof van Cassatie voegde daar uitdrukkelijk aan toe dat « *deze schuldeisers bijgevolg niettegenstaande het strafrechtelijk beslag hun executierechten (kunnen) uitoefenen op het onroerend goed* ». Het lijkt logisch te veronderstellen dat dezelfde logica zou moeten opgaan voor houders van een ander zakelijk zekerheidsrecht dan een hypotheek. Deze uitspraak van het Hof van Cassatie ligt overigens in lijn met het standpunt van de wetgever bij de parlementaire voorbereiding van de wet van 17 juli 1990, volgens hetwelk « *derden met een zakelijk recht op het goed (d.w.z. een volgrecht) hun recht behouden en mogen uitvoeren, zelfs na verbeurdverklaring of wederverkoop door de Staat* ». De enige voorwaarde die het Hof van Cassatie stelt is deze van de anterioriteit: het zakelijk zekerheidsrecht moet bestaan vóór het strafrechtelijk beslag wordt gelegd of de verbeurdverklaring wordt uitgesproken. Als dusdanig stelt het Hof van Cassatie niet uitdrukkelijk als voorwaarde dat de hypothecaire schuldeiser te goeder trouw moet zijn, maar deze voorwaarde lijkt impliciet besloten te liggen in de anterioriteitsvereiste (zie V. SAGAERT, *l.c.*, 242, vn. 755).

Toch blijven er ook na deze uitspraak nog vragen bestaan omtrent deze problematiek. Zo blijft het bijvoorbeeld nog onduidelijk of het Hof van Cassatie hetzelfde standpunt zal innemen wanneer het niet gaat om een “gewone” verbeurdverklaring, maar om een verbeurdverklaring met toewijzing aan de benadeelde. Dergelijke verbeurdverklaring met toewijzing wordt immers (tenzij het gaat om een geldsom) geacht een declaratief karakter te hebben, zodat de benadeelde aan wie de zaak wordt toegewezen geacht wordt steeds eigenaar te zijn geweest van dat goed. In dat geval is er een conflict tussen het eigendomsrecht van de benadeelde aan wie de zaak wordt toegewezen, en het rechtmatig vertrouwen van de zakelijke zekerheidshouder die in sommige geval-

len zelfs bescherming geniet op grond van artikel 2279 BW. Het zal aan het Hof toekomen om ook in deze problematiek klaarheid te scheppen.

9. MEDEDINGINGSRECHT EN GEREGULEERDE SECTOREN/DROIT DE LA CONCURRENCE ET SECTEURS RÉGULÉS

*Nathan Cambien*⁷

Wetgeving/Législation

Richt snoeren betreffende de berekening van geldboeten voor ondernemingen en ondernemingsverenigingen bedoeld in artikel IV.70, § 1, eerste lid WER bij overtredingen van de artikelen IV.1, § 1 en/of IV.2 WER, of van de artikelen 101 en/of 102 VWEU MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Restrictieve mededingingspraktijken – Berekening geldboeten
CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Pratiques restrictives – Calcul des amendes

Op 26 augustus 2014 besliste de Belgische Mededingingsautoriteit (BMA) om de Mededeling betreffende de berekening van geldboeten van 19 december 2011 te herroepen en te vervangen door nieuwe richtsnoeren inzake boeteberekening. De nieuwe richtsnoeren zijn, met uitzondering van bepaalde zaken die het voorwerp zijn van een transactieprocedure, van toepassing vanaf 1 november 2014 op alle zaken waarin op die dag nog geen met redenen omkleed ontwerp van beslissing aan het Mededingingscollege werd overgemaakt. De richtsnoeren zullen enkel van toepassing zijn voor het vaststellen van geldboeten opgelegd aan ondernemingen en ondernemingsverenigingen, maar gelden niet voor sancties opgelegd aan natuurlijke personen.

Het uitgangspunt van de nieuwe richtsnoeren is dat de BMA zich voor de berekening van geldboeten, in principe, zal laten leiden door de richtsnoeren van de Europese Commissie. Dit heeft naar verwachting als belangrijkste gevolg dat de BMA in de toekomst langdurige inbreuken zwaarder zal beboeten.

De nieuwe richtsnoeren voorzien weliswaar enkele belangrijke afwijkingen en aanvullingen ten opzichte van de richtsnoeren van de Europese Commissie, teneinde rekening te houden met de specifieke context van het Belgisch mededingingsrecht. Dit geldt, met name: 1) voor de bepaling van de in aanmerking te nemen omzet; 2) voor de toepasselijke regeling inzake clementie en

⁷ Advocaat Eubelius Brussel; wetenschappelijk medewerker KU Leuven.

transacties; en 3) voor de interpretatie van het begrip “identieke of soortgelijke inbreuk”.

Rechtspraak/Jurisprudence

Mededingingscollege 18 juli 2014

Markt voor groothandel in elektriciteit

Beslissing: 2014-I/O-15

Zaak: CONC-I/O-09/0015

MEDEDINGING

Belgisch mededingingsrecht – Restrictieve mededingingspraktijken – Geldboete

CONCURRENCE

Droit belge de la concurrence – Pratiques restrictives – Amende

In deze beslissing besluit het Mededingingscollege dat Electrabel in de periode 2007 t.e.m. het eerste trimester van 2010 misbruik heeft gemaakt van haar machtspositie.

Het Mededingingscollege stelt vooreerst vast dat Electrabel in de betrokken periode een machtspositie had op de Belgische markt voor de productie, groothandel en handel in elektriciteit. Volgens het Mededingingscollege heeft Electrabel deze machtspositie misbruikt door op de Belpex DAM-beurs – de beurs waarop elektriciteit op korte termijn wordt verhandeld – voor de verkoop van bepaalde reservevolumes, een prijschaal met een overdreven marge te hanteren. Het hanteren van dergelijke prijschaal, die een rechtstreekse impact heeft op de prijs betaald door de eindgebruikers, kwalificeert volgens het Mededingingscollege als het opleggen van onbillijke prijzen in de zin van artikel 3 WER en artikel 102 VWEU.

Het Mededingingscollege oordeelt dat dit, mede gelet op de impact van energieprijzen op de nationale economie, een zeer ernstige inbreuk betreft en legt een boete op van 2 miljoen euro. Dit bedrag valt relatief laag uit, aangezien het Mededingingscollege enkel rekening houdt met de door Electrabel gerealiseerde omzet door de verkoop van de betrokken reserve.

Gerecht van de Europese Unie 9 september 2014

Hansestadt Lübeck / Europese Commissie

Zaak: T-461/12

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Steunmaatregelen van Staten – Besluit tot opening van de procedure – Selectiviteit

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Aides d’Etat – Décision d’ouvrir la procédure – Sélectivité

In 2012 opende de Commissie een formeel onderzoek naar mogelijke staatssteun ten gunste van de gebruikers

van de luchthaven van Lübeck (hierna de “luchthaven”). De Commissie oordeelde dat de door de luchthaven gehanteerde tarieven inzake o.m. landingsrechten, passagiersrechten en beveiligingskosten mogelijks aanleiding gaven tot de toekenning van staatssteun aan de gebruikers van de luchthaven (waaronder Ryanair). Hansestadt Lübeck, de enige aandeelhouder van de luchthaven, ging tegen dit besluit in beroep. Volgens haar had de Commissie niet voldoende gemotiveerd waarom het *in casu* een selectieve steunmaatregel betrof, en had de Commissie deze maatregel bijgevolg ten onrechte als mogelijke staatssteun gekwalificeerd.

De Commissie argumenteerde dat de steunmaatregel selectief was omdat ze enkel ten goede kwam aan de gebruikers van de luchthaven, maar niet aan gebruikers van andere luchthavens. Deze argumentatie wordt door het Gerecht verworpen. Volgens het Gerecht moeten voor de beoordeling van de selectiviteit enkel de gebruikers van de luchthaven in aanmerking worden genomen. Gebruikers van andere luchthavens zijn niet vergelijkbaar volgens het Gerecht en dit aangezien elke luchthavenuitbater naar Duits recht enkel bevoegd is voor de bepaling van de in de betrokken luchthaven toepasselijke tarieven. Aangezien de tarieven in de luchthaven van toepassing zijn op al haar gebruikers, is er volgens het Gerecht bijgevolg geen sprake van een selectieve maatregel. Het Commissiebesluit tot opening van het onderzoek wordt dan ook vernietigd.

Hof van Justitie van de Europese Unie 11 september 2014

Groupement des cartes bancaires / Europese Commissie

Zaak: C-67/13 P

MEDEDINGING

Europees mededingingsrecht – Besluit van ondernemersvereniging – Begrip mededingingsbeperkende strekking

CONCURRENCE

Droit européen de la concurrence – Décision d’association d’entreprises – Notion de restriction de la concurrence par objet

Groupement des cartes bancaires (“CB”) is een samenwerkingsverband opgericht tussen de belangrijkste Franse banken om de systemen voor betaling en geldopname met betaalkaarten interoperabel te maken. CB legde aan haar leden een aantal tariefmaatregelen op, op grond waarvan deze bijdragen moesten betalen. Volgens de Commissie vormden deze maatregelen een besluit van een ondernemingsvereniging in strijd met artikel 101 VWEU. Het besluit van de Commissie werd in beroep bevestigd door het Gerecht. Het Gerecht oordeelde dat de betrokken maatregelen een mededingingsbeperkende strekking hebben, en dat het bijgevolg niet is vereist om de eventuele mededingingsbeperkende gevolgen ervan te onderzoeken.